

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

UPUTSTVO

ZA IZRADU I NAČIN DOSTAVE PROJEKCIJE POSLOVANJA DRUŠTVA ZA FAKTORING

Sarajevo, mart / ožujak 2019. godine

Na temelju čl. 5. stav (1) tačka h) i 23. stav (1) tačka d) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/17), člana 16. stav (1) tačka k) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 3/18) i člana 11. stav (3) Odluke o minimalnim standardima kriterija, pravila i dodatnih zahtjeva za kapital društava za faktoring („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/16), direktor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine donosi

UPUTSTVO ZA IZRADU I NAČIN DOSTAVE PROJEKCIJE POSLOVANJA DRUŠTVA ZA FAKTORING

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Uputstvom se propisuje sadržaj, način izrade i dostave projekcije poslovanja društva za faktoring u slučaju da Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) ocijeni da bi kapital društva mogao pasti ispod visine minimalnog iznosa kapitala propisanog Zakonom o faktoringu („Službene novine Federacije BiH“, broj 14/16, u daljnjem tekstu: Zakon) i Odlukom o minimalnim standardima kriterija, pravila i dodatnih zahtjeva za kapital društava za faktoring (u daljnjem tekstu: Odluka).

U skladu s članom 11. Odluke, projekcija poslovanja se donosi za sljedeće tri godine, i to za prvu godinu po tromjesečjima, a za preostale dvije godine, godišnje, a koje kao minimum obuhvataju:

- a) projekciju bilance stanja,
- b) projekciju bilance uspjeha i
- c) projekciju izračuna kapitala društva za faktoring i skup pretpostavki na osnovu kojih su projekcije izrađene.

Član 2.

Pozicije u projekciji bilance stanja, bilance uspjeha i izračuna kapitala društva za faktoring iz člana 1. ovog Uputstva, popunjavaju se na temelju podloga koje predstavljaju osnov odnosno pretpostavke za projekciju pojedinih pozicija u projiciranim: bilanci stanja, bilanci uspjeha i izvještaju o izračunu kapitala društava za faktoring.

Član 3.

Sadržaj i oblik obrazaca bilanca stanja i bilanca uspjeha propisani su Uputstvom za popunjavanje finansijskih i ostalih izvještaja koje su društva za faktoring obvezna sastavljati za potrebe Agencije za bankarstvo Federacije BiH, a sadržaj i oblik obrasca o izračunu kapitala društva za faktoring propisani su Uputstvom za izradu izvještaja o izračunu kapitala društava za faktoring.

Član 4.

Sastavni dio ovog Uputstva čine:

- a) Tabela 1 – Projekcija bilance stanja, te tabele 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.4.1., 1.5. i 1.5.1., koje čine skup pretpostavki za izradu projekcije bilance stanja;
- b) Tabela 2 – Projekcija bilance uspjeha, te tabele 2.1., 2.2., 2.3. i 2.4., koje čine skup pretpostavki za izradu projekcije bilance uspjeha;
- c) Tabela 3 – Projekcija kapitala, te tabela 3.1. koja čini skup pretpostavki za izradu projekcije kapitala.

Sve vrijednosti u tabelama iz stava (1) ovog člana se iskazuju u KM.

II. METODOLOGIJA ZA IZRADU PROJEKCIJE POSLOVANJA

1) Projekcija bilance stanja (Tabela broj 1)

Član 5.

U obrascu bilanca stanja društva za faktoring (Tabela 1) iskazuju se projekcije stanja imovine, obveza i kapitala društva za faktoring na zadnji dan projiciranog obračunskog razdoblja, prema pozicijama prikazanim u obrascu bilance stanja sa stanjem na zadnji dan svakog kvartala prve projicirane godine, odnosno na zadnji dan druge i treće godine projekcije.

Podaci o stanju pojedinih stavki I. Aktive bilance stanja (Tabela 1) preuzimaju se ili se preračunavaju iz podataka navedenih u Pretpostavkama 1.

I. AKTIVA – izračunska pozicija - na ovu poziciju se evidentira suma pozicija od broja 1. do 6. obrasca aktive bilance stanja (Tabela 1) i ona mora biti jednaka poziciji "Ukupna pasiva". Ista obuhvaća sljedeće stavke:

- 1. Novac i novčani ekvivalenti** - na ovoj poziciji se evidentira stanje gotovine u domaćoj i stranoj valuti.
- 2. Kratkoročni plasmani bankama** - na ovoj poziciji se evidentiraju procijenjeni iznosi oročenih plasmana kod banaka, u domaćoj i stranoj valuti, s rokom dospjeća do godinu dana.
- 3. Kratkoročna potraživanja (a+b)** - izračunske pozicije i obuhvata sljedeće pozicije:
 - a) Potraživanja po poslovima faktoringa je izračunska pozicija, bez obzira na regresno pravo, kojom su obuhvaćene stavke:
 - 1) Domaći faktoring (unose se podaci o stanju potraživanja iz domaćeg faktoringa dobiveni stavljanjem u omjer iznosa projiciranog volumena otkupljenih tražbina od kupaca u domaćem faktoringu iz Tabele 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina i koeficijenta obrta ovih potraživanja¹);
 - 2) Inozemni faktoring (unose se podaci o stanju potraživanja iz inozemnog faktoringa dobiveni stavljanjem u omjer iznosa projiciranog volumena otkupljenih tražbina od kupaca u inozemnom faktoringu iz Tabele 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina i koeficijenta obrta ovih potraživanja);
 - 3) Obrnuti (dobavljački) faktoring (unose se podaci o stanju potraživanja od kupaca za isplate nedospjelog budućeg kratkoročnog novčanog dugovanja prema dobavljaču iz osnove ugovora o prodaji robe ili pružanih usluga u zemlji i inozemstvu, dobiveni stavljanjem u omjer iznosa projiciranog volumena tražbina u obrnutom faktoringu iz Tabele 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina i koeficijenta obrta ovih potraživanja);
 - 4) Potraživanja po ostalim poslovima srodnim faktoringu (unose se podaci o stanju potraživanja iz ostalih poslova srodnih faktoringu dobiveni stavljanjem u omjer iznosa projiciranog volumena otkupljenih tražbina iz ostalih poslova srodnih faktoringu iz Tabele 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina i koeficijenta obrta ovih potraživanja);
 - 5) Potraživanja po faktoringu uz eskont (otkup) mjenice (unose se podaci o stanju potraživanja po faktoringu eskontiranih (otkupljenih) mjenica dobiveni stavljanjem u omjer iznosa projiciranog volumena eskontiranih (otkupljenih) mjenica iz Tabele 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina i koeficijenta obrta ovih potraživanja).

¹ Koeficijent obrta (KO) potraživanja računa se na godišnjoj razini tako što se broj dana u godini (360) podijeli s prosječnim danima dospjeća tražbine na naplatu.

Podaci iz Tabele 1.2. Projekcija broja i vrijednosti zaključenih ugovora služe za raspored dinamike izvršenja bilance stanja za prvu godinu, po kvartalima, a za drugu i treću godinu na godišnjoj razini.

b) Potraživanja za kamate, naknade i provizije po poslovima faktoringa za projicirano razdoblje (za kamate – unosi se podatak dobiven množenjem volumena faktoring transakcija s procijenjenom visinom kamatne stope i podjelom s koeficijentom obrta, za naknade – unosi se podatak dobiven množenjem volumena faktoring transakcija s procijenjenom visinom stope naknade i podjelom s koeficijentom obrta, i za administrativne naknade - unosi se podatak podatak dobiven množenjem prosječnog broja otkupljenih računa po ugovoru s visinom administrativne naknade po ugovoru).

4. i 5. Materijalna i nematerijalna imovina i Dugoročne investicije (unose se podaci o stanju materijalne i nematerijalne imovine i dugoročnih investicija za tekuću godinu – iz knjigovodstvenih evidencija, a za projicirane periode, stanje prema iznosu iz Tabele 1.3. - Projekcija ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu i dugoročne investicije u odnosu na planirano vrijeme ulaganja).

6. Ostala aktiva i AVR (unose se podaci o stavkama koje se ne mogu kategorizirati u prethodne stavke aktive – ostala sredstva, isplaćeni predujmovi, unaprijed plaćeni troškovi i ostala aktivna vremenska razgraničenja).

Podaci o stanju pojedinih stavki II. Pasive bilance stanja (Tabela 1) preuzimaju se ili se preračunavaju iz podataka navedenih u Pretpostavkama 1.

II. PASIVA – izračunska pozicija - na ovu poziciju se evidentira suma pozicija od broja 1. do 2. obrasca pasive bilanca stanja (Tabela 1) i ona mora biti jednaka poziciji "Ukupna aktiva". Ista obuhvaća sljedeće stavke:

1. Obveze – izračunska pozicija stavki:

a) Obveze po uzetim kreditima (1+2) - izračunska pozicija kao suma pozicija:

- 1) Obveze po kratkoročnim kreditima (unose se podaci o potencijalnim kreditorima, potencijalnim iznosima zaduženja u KM, planiranom vremenu povlačenja sredstava, periodu korištenja, načinu otplate i planiranoj kamatnoj stopi, na zadnji dan projiciranog razdoblja – podatak iz Tabele 1.4. Obaveza po kratkoročnim kreditima). Zaključno stanje tekućeg razdoblja se, u zavisnosti od vremena povlačenja sredstava, uvećava za primljena sredstva i umanjuje za planirane povrate, prema projiciranim obračunskim razdobljima;
- 2) Obveze po dugoročnim kreditima (unose se podaci o potencijalnim kreditorima, potencijalnim iznosima zaduženja u KM, planiranom vremenu povlačenja sredstava-tekuća dospjeća dugoročnih obveza, periodu korištenja, načinu otplate i planiranoj kamatnoj stopi, na zadnji dan projiciranog razdoblja – podatak iz Tabela 1.5. Obaveza po dugoročnim kreditima). Zaključno stanje tekućeg razdoblja se, u zavisnosti od vremena povlačenja sredstava, uvećava za primljena sredstva i umanjuje za planirane povrate tj. projicirana tekuća dospjeća, prema projiciranim obračunskim razdobljima.

b) Obveze po poslovima faktoringa (1+2) - izračunska pozicija kao suma pozicija:

- 1) Obveze za neisplaćene tražbine zadržane do naplate: (unose se podaci dobiveni kada se volumen otkupljenih tražbina množi s postotkom predujma, prema visini predujma utvrđenoj internim aktima društva - garantni (jamstveni) fond, kao obveza zadržanih do naplate od dužnika kao jamstvo za naplatu kamata na isplaćeni predujam i naknade faktoru za izvršene faktoring usluge - korespondira s isplaćenim predujmom);
- 2) Ostale obveze po poslovima faktoringa: (na ovoj poziciji se evidentiraju sve ostale projicirane obveze po poslovima faktoringa kao i obveze prema dobavljačima po poslovima faktoringa uz eskont (otkup) mjenice).

c) **Ostale obveze i PVR** - izačunska kategorija kao suma pozicija: projekcija ostalih kratkoročnih i dugoročnih obveza i pasivna vremenska razgraničenja (odgođena plaćanja troškova).

2. Kapital i rezerve (a+b+c) – izračunska kategorija – suma stanja prema pozicijama i projiciranom stanju navedenom u Projekciji kapitala – Tabela 3 za:

a) **Temeljni kapital** (unose se projekcije podataka o stanju kapitala uplaćenog u novcu i kapitalu uloženom u stvarima i pravima kod i nakon osnivanja društva u odnosu na tekuće razdoblje i projicirana obračunska razdoblja, iskazanih u KM);

b) **Fond rezervi do visine utvrđene Zakonom o gospodarskim društvima;**

c) **Ostali kapital** (unose se podaci o zadržanoj dobiti odnosno akumuliranom gubitku, prema podacima iz projekcije bilance uspjeha).

Stanje svake navedene pozicije kapitala u bilanci stanja (Tabela 1) mora odgovarati stanju odgovarajuće pozicije kapitala iskazane u projekciji kapitala (Tabela 3).

1.1. Projekcija pretpostavki za bilancu stanja (Pretpostavke 1 - Tabele broj 1.1. do 1.5.)

Član 6.

Prije izrade projekcije bilance stanja (Tabela 1), neophodno je izvršiti realnu procjenu pretpostavki za izvršenje bilance stanja, prikazanih u Pretpostavkama 1:

- **Tabela 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina:**

Unose se podaci o pretpostavljenom volumenu otkupljenih tražbina za svaki kvartal prve godine u odnosu na tekuću godinu, odnosno za drugu i treću godinu, prosječnim brojem dana dospijeca na koje se ugovori zaključuju prema vrstama faktoringa i potraživanja po ostalim ili poslovima srodnim faktoringu, te prosječne kamatne stope i prosječne naknade na nominalni iznos otkupljenih novčanih tražbina. U napomenama se mogu navesti dodatna obrazloženja, ukoliko za to ima potrebe.

- **Tabela 1.2. - Projekcija broja i vrijednosti zaključenih ugovora:**

Unose se podaci o planiranom broju ugovora, za prvu godinu – po kvartalima, a za drugu i treću godinu – godišnje.

- **Tabela 1.3. - Projekcija vrijednosti i dinamike ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu i dugoročne investicije:**

Unose se podaci koji se odnose na opis planiranih ulaganja/investicija, procijenjenu vrijednost, planirano vrijeme ulaganja te obrazloženje opravdanosti odnosno potrebe za ulaganjem.

Projekcija izvora financiranja koja obuhvata projekciju:

- **Tabela 1.4. - Obaveza po kratkoročnim kreditima:**

Unose se podaci, za svaki kvartal prve godine u odnosu na tekuću godinu odnosno za drugu i treću godinu, o visini obaveza po kratkoročnim kreditima sa stanjem na zadnji dan kvartala/godine, a prema detaljima iz:

- **Tabela 1.4.1. – Podaci o kreditorima**, u koji se:

unose podaci o potencijalnim kreditorima – kratkoročni krediti, potencijalnim iznosima zaduženja, planiranom vremenu povlačenja sredstava, planiranom periodu korištenja, planiranom načinu otplate te planiranoj kamatnoj stopi.

- **Tabela 1.5 - Obaveza po dugoročnim kreditima:**

Unose se podaci, za svaki kvartal prve godine u odnosu na tekuću godinu odnosno za drugu i treću godinu, o visini obaveza po dugoročnim kreditima sa stanjem na zadnji dan kvartala/godine, a prema detaljima iz:

- **Tabela 1.5.1. – Podaci o kreditorima**, u koji se:

unose podaci o potencijalnim kreditorima – dugoročni krediti, potencijalnim iznosima zaduženja, planiranom vremenu povlačenja sredstava, planiranom periodu korištenja, planiranom načinu otplate te planiranoj kamatnoj stopi.

2) Projekcija bilance uspjeha (Tabela broj 2)

Član 7.

Sadržaj i struktura bilance uspjeha propisana je Uputstvom za popunjavanje finansijskih i ostalih izvještaja koje su društva za faktoring obvezna sastavljati za potrebe Agencije za bankarstvo Federacije BiH.

U obrascu bilanca uspjeha društva za faktoring (Tabela 2) iskazuju se svi prihodi i rashodi te finansijski rezultat poslovanja društva za faktoring tijekom obračunskog razdoblja, a obuhvaća sljedeće stavke:

1. Prihodi od kamata (1+2+3+4+5+6+7) – izračunska pozicija, iskazuje se kao suma iznosa projiciranog prihoda od kamata prema različitim vrstama faktoring posla (na isplaćeni predujam, prihoda od kamata od obrnutog faktoringa, od eskonta mjenica i od ostalih poslova srodnih faktoringu, te prihoda od kamata po osnovu diskonta) te prihoda od kamata na plasmane bankama te ostalih prihoda od kamata. Za tekuću godinu unose se podaci iz poslovnih knjiga društva, a za izračun projiciranih prihoda od kamata, podlogu za projicirano obračunsko razdoblje, čini podatak dobiven primjenom kamatnog računa prema volumenu faktoring transakcija, po svakom od navedenih faktoring poslova, kamatnoj stopi i danima dospijeća, iskazanim u Tabeli 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina.

2. Rashodi od kamata (1+2) – izračunska pozicija, iskazuje se kao suma iznosa projiciranih rashoda od kamata na pozajmljena sredstva i ostalih rashoda od kamata. Za tekuću godinu unose se podaci iz poslovnih knjiga društva, a projicirani rashodi od kamata na pozajmljena sredstva se računaju prema podacima unesenim u Tabele - 1.4. i 1.5. Projekcija izvora financiranja – obveze po kratkoročnim i dugoročnim sredstvima, tako što se primjenom kamatnog računa, a na temelju iskazane projekcije potencijalnog iznosa zaduženja u KM za svako obračunsko razdoblje ovisno o vremenu povlačenja sredstava, uzimajući u obzir planirani period korištenja, način otplate i planiranu kamatnu stopu.

3. Prihodi i rashodi od naknada (1+2+3) – izračunska pozicija, iskazuje se razlika zbroja prihoda od naknada od nominalnog iznosa otkupljenih tražbina i prihoda od administrativnih naknada po osnovu pružanja usluge faktoringa i rashoda od naknada i provizija. Za tekuću godinu unose se podaci iz poslovnih knjiga društva, a projicirani prihodi od naknada od nominalnog iznosa otkupljenih tražbina se računaju na temelju podataka o visini otkupljenih tražbina i projicirane stope naknade iskazanih u Tabeli 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina, a u skladu s planiranom dinamikom realizacije. Za tekuću godinu unose se podaci iz poslovnih knjiga društva, a projicirani prihodi od administrativnih naknada računaju se na temelju podataka o projiciranom prosječnom broju otkupljenih računa po ugovoru iskazanih u Tabeli 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina i visini administrativne naknade u apsolutnom iznosu, a u skladu s planiranom dinamikom realizacije.

4. Ostali poslovni i operativni prihodi (1+2+3) – Za tekuću godinu unose se podaci iz poslovnih knjiga društva, a za projekciju unosi se aproksimacija projiciranih prihoda od naplaćenih otpisanih potraživanja, od tečajnih razlika i ostalih poslovnih prihoda.

5. Ostali poslovni i operativni rashodi (a)+b)+c)+d)+e)+f)+g)) – izračunska kategorija, iskazuje se kao suma pozicija iskazanih u tabelama 2.1. do 2.4. - Projekcija troškova; Projekcija broja zaposlenih i troškova osoblja; Projekcija naknada tijelima društva i Projekcija općih i administrativnih troškova (unose se iznosi projiciranih vrijednosti troškova, za svaku pojedinu grupu troškova: opći i administrativni troškovi, troškovi osoblja, amortizacija, troškovi poslovnog prostora, rashodi od tečajnih razlika, troškovi rezerviranja za procijenjene gubitke i ostali poslovni i operativni

rashodi, u odnosu na projicirano obračunsko razdoblje). Za tekuću godinu unose se podaci iz poslovnih knjiga društva.

6. Dobit/Gubitak prije poreza na dobit – izračunska kategorija, predstavlja razliku između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda (troškova) projiciranih za svako obračunsko razdoblje.

7. Porez na dobit - izračunska kategorija, dobiva se kao umnožak dobiti prije poreza na dobit i stope poreza na dobit propisane Zakonom o porezu na dobit Federacije BiH. U slučaju iskazanog gubitka pod rednim brojem 6. obrasca bilanca uspjeha, ova pozicija se ne popunjava.

8. Dobit/Gubitak nakon poreza na dobit – izračunska kategorija, predstavlja razliku između dobiti prije poreza na dobit iskazanu pod rednim brojem 6. obrasca bilanca uspjeha i projiciranog iznos poreza na dobit iskazanog pod rednim 7. obrasca bilanca uspjeha.

2.1. Projekcija pretpostavki za bilancu uspjeha (Pretpostavke 2 - Tabele broj 2.1. do 2.4.)

Član 8.

Prije izrade projekcije bilance uspjeha (Tabela 2), neophodno je izvršiti realnu procjenu pretpostavki za izvršenje bilance uspjeha, prikazanih u Pretpostavkama 2:

- **Tabela 2.1. - Projekcija troškova** predstavlja sintetizirane podatke sadržane u tabelama 2.2. - Projekcija broja zaposlenih i troškova osoblja, 2.3. - Projekcije naknada tijelima društva i 2.4. - Projekcija općih i administrativnih troškova za svaki kvartal prve godine u odnosu na tekuću godinu, odnosno za drugu i treću godinu;
- **Tabela 2.2. - Projekcija broja zaposlenih i troškova osoblja:** unose se podaci o projiciranom broju zaposlenih prema broju mjeseci rada i sukladno tome iznosu troškova za projicirani broj zaposlenih u odnosu na svako projicirano razdoblje;
- **Tabela 2.3. - Projekcija naknada tijelima društva:** unose se podaci o projiciranim troškovima naknada koje društvo isplaćuje različitim tijelima društva u odnosu na svako projicirano razdoblje;
- **Tabela 2.4. - Projekcija općih i administrativnih troškova:** unose se podaci o projiciranim vrijednostima troškova za svaku pojedinu grupu troškova: materijalni troškovi, troškovi usluga, ostali opći i administrativni troškovi, amortizacija, troškovi poslovnog prostora, rashodi od tečajnih razlika, troškovi rezerviranja za procijenjene gubitke i ostali poslovni i operativni rashodi, u odnosu na projicirano obračunsko razdoblje.

3) Projekcija kapitala (Tabela broj 3.)

Član 9.

Sadržaj i struktura izvještaja o izračunu kapitala društava za faktoring propisana je Uputstvom za izradu izvještaja o izračunu kapitala društava za faktoring i Uputstvom za popunjavanje financijskih i ostalih izvještaja koje su društva za faktoring obvezna sastavljati za potrebe Agencije za bankarstvo Federacije BiH, a obuhvaća sljedeće stavke:

1. Temeljni kapital (a+b) – izračunska pozicija, iskazuje se kao suma iznosa projiciranih iznosa kapitala uplaćenog u novcu i kapitala uloženog u stvarima i pravima.

- a) Kapital uplaćen u novcu - unose se podaci iz Tabele 3.1. - Projekcija povećanja kapitala dodatnim uplatama u kapital u novcu ili unosom u stvarima ili pravima za koje je u osnovi povećanja označeno da se radi o uplati novcu – u koloni Osnov povećanja označeno sa (1);
- b) Kapital uložen u stvarima i pravima - unose se podaci iz Tabele 3.1. - Projekcija povećanja kapitala dodatnim uplatama u kapital u novcu ili unosom u stvarima ili pravima za koje je u osnovi povećanja označeno da se radi o unosu u stvarima i pravima – u koloni Osnov povećanja označeno sa (2).

2. Fond rezervi do iznosa utvrđenog Zakonom o gospodarskim društvima – za tekuću godinu unosi se stanje iz poslovnih knjiga i predstavlja osnovicu za projiciranje u skladu s odredbama Zakona o gospodarskim društvima.

3. Ostali kapital – izračunska pozicija, iskazuje se kao suma iznosa iskazanih na pozicijama od 1. do 7. Projekcije kapitala (Tabela 3), a obuhvaća sljedeće stavke:

- 1) Zadržana dobit iz prethodnih godina - unosi se stanje iz poslovnih knjiga društva za tekuću godinu i ova vrijednost predstavlja početno stanje za dodavanje projicirane neto dobiti prema bilanci uspjeha za svako obračunsko razdoblje;
- 2) Fond rezervi iznad iznosa utvrđenog zakonom koji nije odlukom organa uložen u temeljni kapital – unosi se stanje iz poslovnih knjiga društva za tekuću godinu i preuzima za svako naredno obračunsko razdoblje;
- 3) Sve druge rezerve iz dobiti nakon oporezivanja - unosi se stanje iz poslovnih knjiga društva za tekuću godinu i preuzima za svako naredno obračunsko razdoblje;
- 4) Stečene vlastite dionice i udjeli društva (predstavlja odbitnu stavku kapitala) - unosi se stanje iz poslovnih knjiga društva za tekuću godinu i preuzima za svako naredno obračunsko razdoblje, izuzev u slučaju planiranih promjena na navedenoj poziciji;
- 5) Nepokriveni gubici iz prethodnih godina (predstavlja odbitnu stavku kapitala) - unosi se stanje iz poslovnih knjiga društva za tekuću godinu i ova vrijednost predstavlja početno stanje za dodavanje projiciranog nepokrivenog gubitka prema bilanci uspjeha za svako obračunsko razdoblje;
- 6) Dobit/Gubitak tekuće godine (u zavisnosti od poslovnog rezultata - dobit tekućeg razdoblja predstavlja stavku kojom se povećava kapital, a gubitak tekućeg razdoblja predstavlja odbitnu stavku kapitala) - unosi se podatak o poslovnom rezultatu iskazan u bilanci uspjeha za svako obračunsko razdoblje;
- 7) Negativne revalorizacijske rezerve - unosi se stanje iz poslovnih knjiga društva za tekuću godinu i preuzima za svako naredno obračunsko razdoblje.

Kapital društva – izračunska kategorija kao zbroj iskazan na pozicijama 1., 2. i 3. Projekcije kapitala (Tabela 3).

3.1. Projekcija pretpostavki za kapital (Pretpostavke 3 – Tabela broj 3.1.)

Član 10.

Prije izrade projekcije kapitala (Tabela 3), neophodno je izvršiti realnu procjenu pretpostavki za izvršenje projekcije kapitala društava za faktoring za projicirano razdoblje, prikazanih u Pretpostavkama 3:

- **Tabela 3.1. - Projekcija povećanja kapitala dodatnim uplatama u kapital u novcu ili unosom u stvarima ili pravima:**

Unosi se detaljan opis o projiciranoj uplati prema planiranom datumu uplate unutar odgovarajućeg kvartala prve godine, odnosno za drugu i treću godinu, te se označava osnov povećanja u ovisnosti radi li se o uplati u novcu ili unošenju u kapital stvari i prava. Podaci za tekuću godinu unose se iz poslovnih knjiga društva i predstavljaju početno stanje, kojem se nakon toga dodaje svaka projicirana promjena u kapitalu.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

U slučaju da ocijeni da bi visina kapitala društva mogla pasti ispod visine kapitala koja je manja od visine propisane Zakonom i Odlukom, ili je društvu za faktoring od strane Agencije kao nadzorna mjera naloženo da poveća kapital na razinu predviđenu Zakonom, društvo za faktoring je dužno, u sklopu mjera za dostizanje i održavanje potrebne visine kapitala iskazane kroz projekciju poslovanja, primjenjivati odredbe ovog Uputstva.

Član 12.

Projekcija poslovanja prema elementima iz ovog Uputstva dostavlja se Agenciji uvezana u printanoj formi, ovjerena i potpisana od strane ovlaštenih lica društva (predsjednik Nadzornog odbora društva i direktor društva), u rokovima koje će Agencija odrediti svojim aktom, prilikom izricanja mjera, sukladno odredbama Zakona.

Tabele, kao sastavni dio projekcije poslovanja iz stava (1) ovog člana, dostavljaju se Agenciji u elektronskoj formi – excel format.

Član 13.

Ovo Uputstvo stupa na snagu danom njenog donošenja i objavljuje se na službenoj web stranici Agencije.

Broj: 01-1100/19
Sarajevo, 01.04.2019. godine

DIREKTOR

Jasmin Mahmuzić, s.r.

Tabela 1 - Projekcija bilance stanja

R. br.	Id. broj	Opis pozicije	Tekuća godina	Prva godina projekcije				Druga godina projekcije	Treća godina projekcije
				I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal		
	I	AKTIVA							
010	1.	Novac i novčani ekvivalenti							
020	2.	Kratkoročni plasmani bankama							
	3.	Kratkoročna potraživanja							
	a)	Potraživanja po poslovima faktoringa							
030	1	Domaći faktoring							
040	2	Inozemni faktoring							
050	3	Obnuti (dobavljački) faktoring							
060	4	Potraživanja po ostalim poslovima srodnim faktoringu							
070	5	Potraživanja po faktoringu uz eskont (otkup) mjenice							
	b)	Potraživanja za kamate, naknade i provizije po poslovima faktoringa							
080	4.	Materijalna i nematerijalna imovina							
090	5.	Dugoročne investicije							
100	6.	Ostala aktiva i AVR							
	II	PASIVA							
	1.	Obveze							
	1. a)	Obveze po uzetim kreditima							
110	1	Obveze po kratkoročnim kreditima							
120	2	Obveze po dugoročnim kreditima							
	b)	Obveze po poslovima faktoringa							
130	1	Obveze za neisplaćene tražbine zadržane do naplate (Faktoring garantni fond)							

R. br.	Id. broj	Opis pozicije	Tekuća godina	Prva godina projekcije				Druga godina projekcije	Treća godina projekcije
				I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal		
140	2	Ostale obveze po poslovima faktoringa							
	c)	Ostale obveze i PVR							
150	1	Ostale kratkoročne obveze							
160	2	Ostale dugoročne obveze							
170	3	Pasivna vremenska razgraničenja (odgođena plaćanja troškova)							
	2.	Kapital i rezerve							
180	a)	Temeljni kapital							
190	b)	Fond rezervi do visine utvrđene Zakonom o gospodarskim društvima							
200	c)	Ostali kapital							
		AKTIVNE IZVANBILANČNE EVIDENCIJE							
		PASIVNE IZVANBILANČNE EVIDENCIJE							

Pretpostavke 1

Tabela 1.1. - Projekcija volumena (obima) otkupljenih tražbina

(za svaku godinu odnosno kvartal unose se pretpostavke volumena otkupljenih tražbina i planiranog broja ugovora s napomenama)

Opis	Iznos u KM	Prosječno dospijeće (dana)	Prosječna kamatna stopa (u %)	Prosječna naknada (u %)	Broj ugovora	Prosječan broj računa po ugovoru	Napomena
Tekuća godina							
Domaći faktoring (ukupno)							
Inozemni faktoring (ukupno)							
Obrnuti (dobavljački) faktoring							
Potraživanja po ostalim poslovima srodnim faktoringu							
Potraživanja po faktoringu uz eskont (otkup) mjenice							

Tabela 1.2. - Projekcija broja i vrijednosti zaključenih ugovora

Opis	Iznos	Broj ugovora	(promjena u %)	Napomene
Prva godina projekcije:				(u odnosu na tekuću godinu)
Prvi kvartal:				
Drugi kvartal:				
Treći kvartal:				
Četvrti kvartal:				

Opis	Iznos	Broj ugovora	(promjena u %)	Napomene
Druga godina projekcije:				(% u odnosu na prvu godinu projekcije)
Treća godina projekcije:				(% u odnosu na prvu godinu projekcije)

Tabela 1.3. - Projekcija vrijednosti i dinamike ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu i dugoročne investicije

	Opis ulaganja / investicije	Procijenjena vrijednost	Planirano vrijeme ulaganja	Obrazloženje
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Tabela 1.4. - Obaveze po kratkoročnim kreditima:

Stanje na zadnji dan	Iznos	(promjene u %)
Tekuća godina		
Prva godina projekcije:		(u odnosu na tekuću godinu)
Prvi kvartal:		
Drugi kvartal:		
Treći kvartal:		
Četvrti kvartal:		
Druga godina projekcije:		(u odnosu na prvu godinu projekcije)
Treća godina projekcije:		(u odnosu na prvu godinu projekcije)

Tabela 1.4.1. – Podaci o kreditorima

	Potencijalni kreditor	Potencijalni iznos zaduženja	Planirano vrijeme povlačenja sredstava	Planirani period korištenja	Planirani način otplate	Planirana kamatna stopa
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Tabela 1.5. - Obaveze po dugoročnim kreditima:

Stanje na zadnji dan	Iznos	(promjene u %)
Tekuća godina		
Prva godina projekcije:		(u odnosu na tekuću godinu)
Prvi kvartal:		
Drugi kvartal:		
Treći kvartal:		
Četvrti kvartal:		
Druga godina projekcije:		(u odnosu na prvu godinu projekcije)
Treća godina projekcije:		(u odnosu na prvu godinu projekcije)

Tabela 1.5.1. – Podaci o kreditorima

	Potencijalni kreditor	Potencijalni iznos zaduženja	Planirano vrijeme povlačenja sredstava	Planirani period korištenja	Planirani način otplate	Planirana kamatna stopa
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Tabela 2 - Projekcija bilance uspjeha

R. br.	Id. broj	Opis pozicije	Tekuća godina	Prva godina projekcije				Druga godina projekcije	Treća godina projekcije
				I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal		
	1.	Prihodi od kamata							
010	1	Prihodi od kamata - na isplaćeni predujam							
020	2	Prihodi od kamata od obrnutog (dobavljačkog) faktoringa							
030	3	Prihodi od kamata od eskonta (otkupa) mjenica							
040	4	Prihodi od kamata od ostalih poslova srodnih faktoringu							
050	5	Prihodi od kamata po osnovu diskonta							
060	6	Prihodi od kamata na plasmane bankama							
070	7	Ostali prihodi od kamata							
	2.	Rashodi od kamata							
080	1	Rashodi od kamata na pozajmljena sredstva							
090	2	Ostali rashodi od kamata							
	3.	Prihodi i rashodi od naknada							
100	1	Prihodi od naknada od nominalnog iznosa otkupljenih tražbina							
110	2	Prihodi od administrativnih naknada po osnovu pružanja usluge faktoringa							
120	3	(-) Rashodi od naknada i provizija							
	4.	Ostali poslovni i operativni prihodi							

R. br.	Id. broj		Opis pozicije	Tekuća godina	Prva godina projekcije				Druga godina projekcije	Treća godina projekcije
					I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal		
130		1	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja							
140		2	Prihodi od tečajnih razlika							
150		3	Ostali poslovni prihodi							
	5.		Ostali poslovni i operativni rashodi							
		a)	Opći i administrativni troškovi							
160		1	Materijalni troškovi							
170		2	Troškovi usluga							
180		3	Ostali opći i administrativni troškovi							
		b)	Troškovi osoblja							
200		1	Plaće (bruto)							
210		2	Naknade zaposlenim (topli obrok, regres, itd.)							
220		3	Naknade nadzornom odboru							
230		c)	Amortizacija							
240		d)	Troškovi poslovnog prostora							
250		e)	Rashodi od tečajnih razlika							
260		f)	Troškovi rezerviranja za procijenjene gubitke							
300		g)	Ostali poslovni i operativni rashodi							
	6.		Dobit/Gubitak prije poreza na dobit							
	7.		Porez na dobit							
	8.		Dobit/Gubitak nakon poreza na dobit							

Pretpostavke 2:

Tabela – 2.1. - Projekcija troškova

Opis pozicije	Tekuća godina	Prva godina projekcije				Druga godina projekcije	Treća godina projekcije
		I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal		
UKUPNO (1+2+3)							
1) Troškovi osoblja							
Plaće (bruto)							
Naknade zaposlenim (topli obrok, regres, itd.)							
2) Naknade tijelima društva							
3) Opći i administrativni troškovi							
Materijalni troškovi							
Troškovi usluga							
Ostali opći i administrativni troškovi							
Amortizacija							
Troškovi poslovnog prostora							
Rashodi od tečajnih razlika							
Troškovi rezerviranja za procijenjene gubitke							
Ostali poslovni i operativni rashodi							

Tabela – 2.2. - Projekcija broja zaposlenih i troškova osoblja

Stanje na zadnji dan	Broj zaposlenika	Broj mjeseci rada	Iznos	(promjena u %)
Tekuća godina				
Prva godina projekcije:				(u odnosu na tekuću godinu)
Prvi kvartal:				
Drugi kvartal:				
Treći kvartal:				
Četvrti kvartal:				
Druga godina projekcije:				(u odnosu na prvu godinu projekcije)
Treća godina projekcije:				(u odnosu na prvu godinu projekcije)

Tabela – 2.3. - Projekcija naknada tijelima društva

Stanje na zadnji dan	Vrsta naknade	Broj mjeseci	Iznos	(promjena u %)
Tekuća godina				
Prva godina projekcije:				(u odnosu na tekuću godinu)
Prvi kvartal:				
Drugi kvartal:				
Treći kvartal:				
Četvrti kvartal:				
Druga godina projekcije:				(u odnosu na prvu godinu projekcije)
Treća godina projekcije:				(u odnosu na prvu godinu projekcije)

Tabela – 2.4. - Projekcija općih i administrativnih troškova

Period	Materijal i usluge	Zakupnine	Ostali opći i administrativni troškovi	Troškovi			
				Tečajne razlike	Rezerviranja za procijenjene gubitke	Ostali rashodi	Amortizacija
Stanje na zadnji dan							
Tekuća godina							
Prva godina projekcije:							
Prvi kvartal:							
Drugi kvartal:							
Treći kvartal:							
Četvrti kvartal:							
Druga godina projekcije:							
Treća godina projekcije:							

Tabela 3 - Projekcija kapitala

	Opis pozicije	Tekuća godina	Prva godina projekcije				Druga godina projekcije	Treća godina projekcije
			I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal		
1.	Temeljni kapital							
010	a) Kapital uplaćen u novcu							
020	b) Kapital uložen u stvarima i pravima							
2.	Fond rezervi do iznosa utvrđenog Zakonom o gospodarskim društvima							
3.	Ostali kapital							
030	1 Zadržana dobit iz prethodnih godina (+)							
040	2 Fond rezervi iznad iznosa utvrđenog zakonom koji nije odlukom organa uložen u temeljni kapital (+)							
050	3 Sve druge rezerve iz dobiti nakon oporezivanja (+)							
060	4 Stečene vlastite dionice i udjeli društva (-)							
070	5 Nepokriveni gubici iz prethodnih godina (-)							
080	6 Dobit / Gubitak tekuće godine (-)							
090	7 Negativne revalorizacijske rezerve (-)							
	Kapital društva (1+2+3)							

Pretpostavke 3:**Tabela 3.1. – Projekcija povećanja kapitala dodatnim uplatama u kapital u novcu ili unosom u stvarima ili pravima**

	Opis	Tekuća godina	Iznos uplate u KM prema planiranom datumu uplate					Osnov povećanja: (1) u novcu ili (2) u stvarima i pravima	
			Prva godina projekcije				Druga godina projekcije		Treća godina projekcije
			I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal			
1.									
	Stanje nakon uplate								
2.									
	Stanje nakon uplate								
3.									
	Stanje nakon uplate								
4.									
	Stanje nakon uplate								